

Underbilag 5.**Lønreguleringen, anvendt paa Prisbevægelserne 1876—1914.**

For at illustrere hvorledes Lønreguleringen kan tænkes at virke gennem en længere Periode anføres omstaaende Tal. Første Kolonne angiver Bevægelserne i Prisniveauet i Danmark i Aarene 1876—1914; Tallene, der er hentede fra den officielle Handelsstatistik, refererer sig til Engros-Priserne for de væsentligste Varer i vor Handelsomsætning med Udlandet. Gennemsnitspristallet for hele Perioden er sat lig 100 og Tallene for hvert enkelt Aar beregnet i Forhold hertil.

Efter Forslaget skal Lønregulerings-tillæg og Lønreguleringsfradrag i et vist Finansaar rette sig efter Priserne i det nærmest forudgaaende Finansaar. For Overskuelighedens Skyld har man imidlertid i Tabellen henført Pristal, Lønreguleringsprocent og Lønregulerings-tillæg (Fradrag) til samme Aar. (Det samme er Tilfældet i den vedføjede grafiske Fremstilling).

Tabellens 2den Kolonne angiver Lønreguleringsprocenten. (Efter Lovforslaget skal Lønreguleringsprocenten beregnes paa Grundlag af Priserne for Føde, Klæder, Brændsel og Belysning samt Bolig; i Tabellen er man imidlertid gaaet ud fra, at Priserne paa disse Udgiftsgrupper følger Bevægelserne i det almindelige Prisniveau). I 3die—5te Kolonne er angivet det samlede Lønbeløb (med Tillæg og Fradrag) for Normallønninger paa 1 500 Kr., 3 000 Kr. og 6 000 Kr.

Det vil af Tabellen ses, at Aarene 1876—1914 danner en Periode, i hvilken Prisernes Bevægelse i det store og hele kan betegnes som Nedgang indtil Midten af 1890-erne med derefter følgende Opgang.

Indtil 1884 laa Prisniveauet over Periodens Gennemsnit, fra 1885 til 1905 laa det under og fra 1907 atter over Gennemsnittet. Perioden begynder og slutter med samme Prisniveau, nemlig 27 pCt. over Gennemsnittet. Medens Prisniveauets højeste og laveste Punkt er henholdsvis 27 pCt. over og 19 pCt. under Gennemsnittet, bevirker Anvendelsen af Afrundingsregelen, at den højeste og laveste Lønreguleringsprocent bliver henholdsvis 25 og $\div$ 15 pCt. I det hele taget vil det ved en Sammenstilling af Tallene i 1ste og 2den Kolonne ses, at Afrundingsregelen er ret effektiv. Uagtet der i hele den 39-aarige Periode kun een Gang forekommer to paa hinanden følgende Aar med samme Prisniveau, ændres Lønreguleringsprocenten kun 19 Gange. Virkningen af Afrundingsregelen ses ogsaa tydeligt af følgende:

Pristallet var	i Antal Aar	Lønregule- ringspro- centen var	i Antal Aar
over Gennemsnittet .	16	positiv	14
lig Gennemsnittet . . .	1	Nul	10
under Gennemsnittet	22	negativ	15
	39		39

Det er jo kun rimeligt, at man i det her valgte Eksempel, hvor Normallønnen er i nøje Overensstemmelse med Periodens gennemsnitlige Prisniveau, vil finde, at Lønreguleringen i Perioden som Helhed hverken bringer stor Gevinst eller stort Tab for Tjenestemændene. Det eneste, der i saa Henseende kunde tænkes at virke forstyrrende, er Anvendelsen af Afrundingsreglerne ved Fastsættelsen af Lønreguleringspro-